

leve i denne Tid, saa vide vi knapt, hvorledes vi skulle have det den Dag imorgen, og endnu mindre troer jeg da, at det er værd, allerede nu at give en Lov til at træde i Kraft om 15 Aar. Det kan see saare forskjelligt ud i Verden til den Tid; maaffee man til den Tid, efter nærmere anstillet nøiagtig Undersøgelse og Overtøelse, og, efterat det maaffee havde vist sig, at Møllevæsenet var i en meget bedre Tilstand end nu, vilde finde, at det ikke var nødvendigt at komme med saa strenge Forholdsregler, som Lovudkastet indeholder. Saaledes stiller det sig for mig. — Man har her idag endnu udtalt en Sætning, som jeg troer at burde imødegaae, den nemlig, at, naar der gives Frihed, vilde Møllevæsenet i høi Grad forbedres. Jeg ynder vel Friheden i og for sig selv meget; men, skal jeg see hen til det nærmeste Land, hvor der er Møllefrihed, da er Møllevæsenet der meget slettere end her. Jeg sigter herved ikke blot til den lille Ø Bornholm, men jeg sigter navnlig til Sverrig. Der er Frihed i Møllevæsenet, men der staaer Møllevæsenet endnu meget længere tilbage end i Danmark.

Indenrigsministeren: Skjøndt jeg havde ønsket, først at tage Ordet til anden Behandling, saa ere dog den sidste ærede Landsthingsmands Uttringer om det Lovudkast, som er forelagt Thinget af min høitagede Formand — den Mand, som man vistnok ellers ikke vil tillægge, at han brugte Vold og angreb velerhvervede Rettigheder —, saa nærgaaende, at jeg dog maa sige et Par Ord derom. Jeg skal ikke gaae meget dybt ind i Sagen, men blot fremstille, hvad jeg savnede i den ærede Landsthingsmands Foredrag. Naar han nemlig sagde, at der handlede om en velerhvervet, udelukkende Ret til Maling, da maa han fremkomme med Bepiser derfor (Ja!). Hvor staaer det skrevet, at de nærværende Mølleiere skulle have en udelukkende Ret til Maling? Det Mødsatte staaer skrevet i hele den Lovgivning, i hvilken Lovgiveren har tillagt sig Myndighed til at ordne dette Forhold. Det staaer skrevet i Forordningen af 3die Juni 1825, hvor Kongen foreskrev, hvorledes han vilde ordne Forholdet, hvilken Udgang han vilde give til Møllenering. Havde Møllerne

havt en velerhvervet, udelukkende Ret, saa var Forordningen af 3die Juni 1825 en Krænkelse af denne Ret; men det har jeg endnu ikke hørt den ærede Landsthingsmand yttre, skjøndt Ordene Vold og velerhvervet Ret faldt ham saa let imod Regjeringens Udcast. Dernæst skal jeg bemærke, at, naar en vis Indskrænkning skal opretholdes i et saadant Næringsbrug, saa gaaer det ud over dem, som man berøver den naturlige Frihed til at forædle deres eget Product. Dette er en naturlig Frihed (Ja!), og det er derfor, jeg ogsaa mener, at denne Lov, der gaaer ud paa at gjenoprette denne Frihed, med billigt Hensyn til de bestaaende Forhold, den bør ikke karakteriseres som en ubegrundet Lov, som en Lov, der kommer af en vis Lyst hos den nærværende Regjering til at ville angribe Rettigheder. Jeg troer endeligen, at jeg maa være saameget mere opfordret til at tilbagevise saadanne Uttringer, som denne Lov, som alt sagt, er fremlagt, ikke af mig, som Minister, men af min høitagede Formand i Ministeriet. Hvad jeg iøvrigt har at yttre om Sagen selv, skal jeg forbeholde til anden Behandling.

Formanden: Jeg turde maaffee gjøre den Bemærkning, at den ærede Landsthingsmand, som havde Ordet før Indenrigsministeren, dog ikke brugte de Ord, at der var anvendt Vold. Han sagde, saavidt jeg erindrer, at han næsten turde sige det, men dog ikke bestemt dristede sig til at udtale det. Ellers troer jeg, at jeg maatte have anset mig besøiet til at stride ind.

Krarup: Det har glædet mig at høre den høitagede Indenrigsminister paa en værdig Maade tilbagevise et Angreb af den 2den Landsthingsmand for 7de Kredts (Nyholm), der vistnok maa forekomme det ganske Thing høist anstødeligt og upassende. Jeg troer ikke, at Nogen er berettiget til at sige, at et Lovforslag, som det her foreliggende, er grundet paa Uretfærdighed. Det bliver dog altid et Spørgsmaal, som jeg troer ikke kan faae uden een Besvarelse: ere Møllerne til for Landets Skyld, eller ere Indvønerne til for Møllernes Skyld? Jeg troer heller ikke, at der er eller vil blive nogen stor Bevægelse længere blandt Møllerne. Jeg har personlig talt med mange